

ZDRAVSTVENI OBZORNIK

STROKOVNO GLASILO MEDICINSKIH SESTER SLOVENIJE

Leto XVI. — 1982

PREGLED VSEBINE

Glavni in odgovorni urednik

M. MILORADOVIČ

Urednik

J. STRAJNAR

Uredniški odbor

M. GEČ, A. GRADIŠEK, B. GOLOB, M. LAVŠ, J. KUZMA, M. MILORADOVIČ,
J. STRAJNAR, J. TOMŠIČ

Lektor za slovenščino: L. BOKAL; lektor za angleščino: M. DOLANC; univerzalna
decimalna klasifikacija: E. KLEMENČIČ

Izdaja Zveza društev medicinskih sester Slovenije, 61000 Ljubljana, Vidovdanska 9.

Tisk: ČGP »Delo« v Ljubljani

ČLANKI

- Bohinc Marica, Javornik Anica:
Sanitarno-higienski red v vzgojno-
varstvenih organizacijah . . . 250
- Zdravstveno vzgojno delo v
vzgojnovarstvenih organizacijah 370
- Brunčko Aleksander:
Alergija na žuželke 30
Alergija na zdravila 398
- Černelč Draga, Povhe Boris:
Imunobiološki pogledi na akutni
subglotisni laringitis v otroški
dobi 35
Imunološka funkcija mandljev 388
- Gračner Bojan — gl. Praček Danica
- Habjanič Mitja:
Možnosti razvoja avtomatske ob-
delave podatkov 145
- Hladnik Anča — gl. Šolar Maruša
- Ilinčič Ljuba, Jarc Milena:
Delo medicinske sestre pri očes-
nem zdravljenju 54
- Jarc Milena — gl. Ilinčič Ljuba
- Javornik Anica — gl. Bohinc Marica
- Lokar Jože:
Psihijatrija do leta 2000 168
- Kenda B. Rajko, Šulc Valda:
Uporaba novega zbiralnika za
prestrezanje srednjega curka uri-
na pri majhnih otrocih 129
- Kersnič Petra — gl. Zupančič Polona
- Kraigher Alenka:
Imunizacijski program in uspehi
vakcinacij v SR Sloveniji 134
- Marinček Antonija:
Delo je izraz polnega sodelovanja
in enakosti 49
- Milčinski Lev:
Zdravstveni delavec v psihijatriji
in etika 3
- Paš Alenka:
Terapevtska skupnost 366
- Pokorn Dražigost:
Obseg medicinske dietetike . . . 153
Nekatera teoretična izhodišča za
sestavljanje jedilnikov za bolnike
s sladkorno boleznijo 347
- Poljšak Irena:
Načela prehrane za bolnike po
miokardnem infarktu 18
- Povhe Boris — gl. Černelč Draga
- Praček Danica, Gračner Bojan:
Analiza bolnikov z diabetično re-
tinopatijo na očesnem oddelku v
Mariboru 383
- Rugelj Janez:
Vzgojno in prevzgojno delo z
otroki iz alkoholičnih družin in
ženami alkoholikov, ki se nočejo
zdraviti 357
- Skok Albina:
Organizacijski vidiki zdravstvene
nege bolnika na domu v osnov-
nem zdravstvenem varstvu 219
- Slokan Ljuba:
Motivacija mladostnikov za kon-
tracepcijo 161
- Šlajmer-Japelj Majda:
Razmišljanje o problemih uvaja-
nja enotnega delovnega procesa
sestrske službe 172
- Šolar Maruša, Hladnik Anča:
Razvoj negovalske službe v psi-
hijatriji 164
- Šulc Valda — gl. Kenda B. Rajko
- Tomšič Marija:
Delovna terapija v domu oskrbo-
vancev 44
- Trenta Tatjana:
Ob letošnjem svetovnem dnevu
zdravja 124
- Valadžija Đuro:
Invalidnost pri duševno motenih
osebah 7
- Verbajs Rajka:
Pedagog ob bolnem otroku v
bolnišnici 236
- Vuga Silva:
Patronažna služba v izrednih raz-
merah 11
— II. del 223
— III. del 374
- Zakotnik Eva:
Timsko delo, kaj je to? 141
- Zemljič Maša:
Delo v očesnih operacijskih sobah 157
- Zupančič Polona, Kersnič Petra:
Čiščenje predmetov in prostorov
v bolnišnici 242
- Dodajmo življenje letom; Poslanica
dr. H. Mahlerja, glavnega ravnatelja
Svetovne zdravstvene orga-

nizacije (SZO) za svetovni dan zdravja (7. april 1982)	176
Bibliografski pregled Zdravstvenega obzornika od XI. do XV. letnika (1977—1981)	305
Pregled vsebine XVI. letnika	431

Sestrška služba v veteranskih bolnišnicah v ZDA (Alja Fazarinc)	410
---	-----

IZ DRUŠTVENEGA ŽIVLJENJA

NOVOSTI — IZKUŠNJE — POBUDE

Razvojno-raziskovalno delo

Delo medicinske sestre-higienika pri preprečevanju bolnišničnih okužb na Ginekološki kliniki v Ljubljani (Petra Kersnič)	59
Organizacija inštrumentarske službe v šempetrski bolnišnici (Irena Štokelj)	179
Proces zdravstvene nege. Poročilo o poteku raziskave Regionalnega urada Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) za Evropo (Majda Šlajmer-Japelj)	255
Delo medicinske sestre v psihiatriji jutri (Ladi Škerbinek)	405

Strokovno izpopolnjevanje

Preprečevanje nezgod v vzgojnovarstveni organizaciji (Vida Bezovšek)	61
Mednarodna konferenca o zdravstveni negi in socialno-medicinskem delu pri oskrbi starostnikov (Silva Vuga)	63
V mariborski porodnišnici prvič oče pri porodu (Marija Rudolf, Silva Frangež, Zlatka Marzidovšek)	65
Mednarodna konferenca o zdravstveni negi in socialno-medicinskem delu pri oskrbi starostnikov (Köln od 16. do 19. novembra 1981) (Prev. Maja Dolanc)	182
Dietno navodilo za prehrano bolnika po miokardnem infarktu (Irena Poljšak)	407

Organizacija dela

Deklaracija Združenih narodov o pravicah duševno prizadetih, dopolnjena z nekaj vprašanji (Le Courier de l'Unesco)	186
--	-----

Poročila o delu

Redni občni zbor Zveze društev medicinskih sester Slovenije (Iz zapisov Zveze, 1981)	67
Poročilo o delu glavnega odbora Zveze društev medicinskih sester Slovenije v obdobju od novembra 1979 do novembra 1981 (Breda Podboj)	87
Poročilo o delu uredništva Zdravstvenega obzornika v obdobju od novembra 1979 do novembra 1981 (Janez Strajnar)	94
Prva redna seja predsedstva in nadzornega odbora Zveze društev medicinskih sester Slovenije (Marija Lavš)	97
Poročilo o delu Društva medicinskih sester Maribor (Irena Topolovec)	193
Skupščina Zveze društev medicinskih sester Slovenije (1982) (Marija Lavš)	259
Poročilo o delu Zveze društev medicinskih sester Slovenije v obdobju od novembra 1981 do aprila 1982 (Marija Lavš)	267
Poročilo o delu uredništva Zdravstvenega obzornika v obdobju od novembra 1981 do aprila 1982 (Janez Strajnar)	270
Poročilo o delu Pediatrične sekcije od aprila 1980 do aprila 1982 (Manja Pašek)	271
Delo Društva medicinskih sester Titovo Velenje (Fani Krbavac)	273
Društvo medicinskih sester Titovo Velenje je dobilo novo vodstvo (Marija Juvan)	275
Ustanovitev Oftalmološke sekcije medicinskih sester (Meta Možek)	275
Poročilo o delu Društva medicinskih sester Ljubljana od 23. maja 1981	

do 27. maja 1982 (Mara Hostnik)	277
Poročilo o delu Sekcije za medicino dela za obdobje od leta 1979 do junija 1982 (Marina Šemrov)	286
Druga seja predsedstva in nadzornega odbora Zveze društev medicinskih sester Slovenije (Janez Strajnar)	287
Občni zbor Društva medicinskih sester Slovenj Gradec (1982) (Marija Geč)	413
Društvo medicinskih sester Titovo Velenje uresničuje svoj delovni program (Uredništvo — J. Strajnar)	414
Ustanovitev Sekcije kirurških medicinskih sester (Metka Foltyn)	415

Strokovna srečanja

Medicinska sestra in duševno zdravlje. Strokovno srečanje jugoslovanskih medicinskih sester (Janez Strajnar)	103
Srečanje s splitskimi operacijskimi medicinski sestrami (Ela Majerič)	104
Diplomantke prve vojno-sanitetske oficirske šole v Beogradu se redno srečujejo (Marija Vujčić)	106
S tiskovne konference na 2. jugoslovanskem gerontološkem kongresu (Janez Strajnar)	194
Raziskovalno delo — izziv medicinskim sestram (Uppsala — 12.—14. avgusta 1982) (uredništvo)	196
Mrs. Ann Chokrieh iz WHO na obisku v Sloveniji (Mara Hostnik)	198
Strokovni seminar Sekcije za medicino dela v Radovljici (Marija Savič)	294

Osebnosti

Svečana podelitev zlatih znakov priznanja (1981): Marija Čop, Mira Klemenc-Vadnjal, Jana Krek, Julka Kuzma, Marija Šipec, Lucija Tekauc, Joža Tomšič, Marija Zupančič, Marija Vujčić, skupina medicinskih sester Zavoda za var-	
---	--

stvo in delovno usposabljanje mladine Dr. Marijana Borstnarja (Janez Strajnar)	77
Z delom je prenehala prva glavna medicinska sestra Splošne bolnice Jesenice Joža Brandstetter (Jože Štupnikar)	107
Ob življenjskem jubileju prof. dr. Drage Černelč, zveste sodelavke Zdravstvenega obzornika (uredništvo — J. Strajnar)	108
Ob tragični izgubi naše lektorice Irene Celec (Janez Strajnar)	110
Medicinski sestri Mariji Oštrbenk v slovo (Neva Jakopič)	197
Alja Fazarinc je dobila nagrado ICN-3M za leto 1982 (Janez Strajnar)	296
Medicinski sestri Pavlini Vrščaj v slovo (Joža Tomšič)	417
Prof. Franju Tomincu v spomin (Janez Strajnar)	418

BELEŽKE OB KNJIGAH

Ivan Matko, Jožica Pirc: Dieta pri boleznih želodca in črevesja (Dražgost Pokorn)	111
Jože Drinovec, Jožica Pirc: Dieta pri ledvičnih boleznih (Marija Lavš)	112
Irena Roš: Čuvajmo to, kar je naše zlato! — pobarvanka (Janez Strajnar)	113
Iz Biomedicine slovenice (deskriptorji: nega bolnika, nega na domu, medicinske sestre, bolnik, zdravnik—bolnik, odnosi, zdravstvena vzgoja, raziskava-teoretični modeli)	113
Novejši dokumenti s področja socialnega dela in zdravstvene nege starostnikov (Silva Vuga)	116
Draga Černelč in sodelavci: Alergijske bolezni (Milorad Mimica)	204
Iz Biomedicine slovenice (deskriptorji: gl. str. 113)	205
Primož Schauer: Humana genetika (Janez Strajnar)	300
Iz biomedicine slovenice (deskriptorji: gl. str. 113)	301

Firdeus Đinić: Komunikologija. Sociokibernatika in psihosociologija informiranja in komuniciranja v samoupravni družbi in združenem delu. (Janez Strajnar)	420
Vloga znanosti pri oblikovanju strategije razvoja SR Slovenije (Janez Strajnar)	423

ZANIMIVOSTI

Dobra patronažna medicinska sestra (Marija Čop)	34
Ob 10-letnici dela Inštituta za medicino dela, prometa in športa v Ljubljani (1971—1981) (Janez Strajnar)	43
Značilnosti adolescentnega bolnika (Martina Žmuc-Tomori)	57
Študija o delu medicinskih sester na zdravstveno-vzgojnem področju (Komisija za razvoj zdravstvene vzgoje na področju zdravstvene nege)	58
Geslo svetovnega dneva zdravja: Dodajmo življenje letom	118
Staranje in starost v Jugoslaviji (Vida Tomšič)	144
O starejših ljudeh (Leon Žlebnič)	156
Najpomembnejši mikrobi, ki povzročajo bolnišnične okužbe — I. del (Marko Matjašič)	160
Medicinska sestra bodi sestra trpečemu človeku (Franciška Lovrič)	175
Tiskovni sklad Zdravstvenega obzornika (uredništvo)	200
Imunski sistem včasih napada lasten organizem (Bronka Brzin)	208
O starejših ljudeh (Leon Žlebnič)	222
Skupna naloga: krepiti enotnost delavskega razreda (12. kongres Zveze komunistov Jugoslavije, 1982)	235
Politika neuvrščeniosti — nenadomestljiva moralnopolitična moč (12. kongres Zveze komunistov Jugoslavije, 1982)	241
Najpomembnejši mikrobi, ki povzročajo bolnišnične okužbe — II. del (Marko Matjašič)	257

Podcenjevanje lastnega znanstveno-raziskovalnega dela (12. kongres Zveze komunistov Jugoslavije, 1982)	295
Za ustvarjalnega človeka je značilno (Milan Divjak)	303
Znanstveni potencial je treba povezovati na samoupravnih temeljih, rabiti pa mora materialnemu razvoju družbe in združenega dela (12. kongres Zveze komunistov Jugoslavije, 1982)	356
Odgovornost ne bo izzvala politične krize (12. kongres Zveze komunistov Jugoslavije, 1982)	365
Do uspešnega konca le skupaj s širokimi ljudskimi množicami (1) (12. kongres Zveze komunistov Jugoslavije, 1982)	382
— (2)	387
Tromboza, njen nastanek in posledice (Bronka Brzin)	425
Nitrozamin — najhujši karcinogen (Bronka Brzin)	426
Kaj je etapno zdravljenje? (Naša obramba 13 (1981) 10,55)	427

SLIKOVNO SPOROČILO

»Dodajmo življenje letom!«	123
Na Onkološkem inštitutu v Ljubljani so dobili novo ambulanto za kemoterapijo	201
Spominsko obeležje predsedniku Titu v avli Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani (1982)	404

RAZNO

Sporočila uredništva: 66, 178, 213, 276, 299, 424.
Obvestila o publikacijah: 53, 163, 266.
Navodila sodelavcem in dopisnikom Zdravstvenega obzornika: 311, 428.
Misli in vodila: 6, 10, 17, 19, 29, 38, 43, 48, 53, 96, 101, 102, 110, 133, 154, 167, 171, 175, 177, 178, 193, 195, 204, 207, 224, 241, 252, 254, 272, 274, 299, 387, 389, 403, 404, 409, 417, 419, 422, 424.

REVIEW OF ARTICLES

PAPERS

- Bohinc Marica, Javornik Anica:
Sanitary and Hygienic Measures
in Nursery Schools 250
Health Education in Nurseries 370
- Brunčko Aleksander:
Allergic Reaction to Insect Stings 30
Allergic Reaction to Drugs . . . 398
- Černelč Draga, Povhe Boris:
Immunobiological Aspects of the
Acute Subglottic Laryngitis in
Children 35
Immunological Function of Ton-
sils 388
- Habjanič Mitja:
Possibilities of Computer Data
Processing 145
- Ilinčič Ljuba, Jarc Milena:
Tasks of the Nurse in treatment
of Eye Diseases 54
- Lokar Jože:
Trends of Psychiatry until 2000 168
- Kenda B. Rajko:
Collection of Midstream in Small
Children Using a Nev Urine
Collector 129
- Kraigher Alenka:
Immunization Programme and
the Results of Vaccination in
Slovenia 134
- Marinček Antonija:
Work Implies Full Collaboration
and Equity 49
- Milčinski Lev:
Psychiatric Health Staff and
Ethics 3
- Paš Alenka:
A Therapeutic Community . . 366
- Pokorn Dražigost:
The Scope of Medical Dietetics 153
Some Theoretical Principles
Observed in Designing Diabetic
Diets 347
- Poljšak Irena:
Dietary Principles in Patients
After Myocardial Infarction . . 18
- Praček Danica, Gračner Bojan:
Analysis of Patients with Diabetic
Retinopathy treated at the Eye
Division, Maribor 383
- Rugelj Janez:
Educational and Re-Educational
Programme for Children of Alco-
holics and Wives of Alcoholics
Refusing Treatment 357
- Skok Albina:
Organizational Aspects of the
Home Patient Care Within the
Primary Health Service Pro-
gramme 219
- Slokan Ljuba:
Motivation of Adolescents for
Birth Control 161
- Šlajmer-Japelj Majda:
On the Problems Related to Intro-
duction of the Unified Nursing
Process 172
- Šolar Maruša, Hladnik Anča:
The Development of Psychiatric
Nursing Care 164
- Tomšič Marija:
Occupational Therapy in the
Home for the Aged 44
- Trenta Tatjana:
This Year's Day of Health . . . 124
- Valadžija Đuro:
Disability in Patients with Mental
Disorders 7
- Verbajš Rajka:
Teaching Staff in Children's
Hospitals 236
- Vuga Silva:
District Nursing in Special Cir-
cumstances 11
— Part 2 223
— Part 3 374
- Zakotnik Eva:
Team Work — What Does It
Mean? 141
- Zemljič Maša:
Work in the Ophthalmologic
Operating Theatre 157

Zupančič Polona, Kersnič Petra:	Awards (1981)	77
Cleaning of the Hospital Facilities	Let's Give Life to Years! — The	
and Equipment	Day of Health 1982	176
	Bibliography of Zdravstveni Obzor-	
Ceremony Held for the Recipients	nik, Vol. XI—XV (1977—1981))	305
of Golden Distinguished Service	Index of Vol. XVI.	431
